

винятково в мирних цілях; принцип свободи дослідження та використання космічного простору всіма державами; принцип співробітництва та координації задля забезпечення космічної діяльності та інші.

Література

1. Чіпера О.В. Принципи міжнародного космічного права. *Міжнародні читання присвячені пам'яті професора Імператорського Новоросійського університету П.Є. Казанського*: матеріали Міжнар. конф. (м. Одеса, 22-23 жовт. 2010 р.). Одеса: Фенікс, 2010. С. 38-40.

2. Договір про принципи діяльності держав по дослідженню і використанню космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла, від 1967 року. URL: http://zakon.nau.ua/doc/?code=995_480

УДК 340.621.391 (043.2)

Ляшук А.А., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Токарева К.С., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНО ПІЛОТОВАНИХ АВІАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Відповідно до сучасного визначення, «безпілотник» - це лише пристрій, який знаходиться під постійним дистанційним управлінням пілота або пілотів і призначений для повернення на аеродром та для подальшого використання.

Раніше радіокеровані та повністю автоматизовані пристрої поєднували концепцію безпілотних літальних апаратів - літальних апаратів, які управляються (пілотуються) без пілота, використовуючи пристрої різних систем, що використовують радіо (радіолокаційний, телевізійний) для передачі команд автопілота. Елементи системи управління розташовані поза повітряним судном і можуть розташовуватися на землі, у воді та в повітрі, в точці зльоту, на траєкторії польоту та в зоні цілі. Для передачі даних, отриманих від бортових датчиків, до пункту управління, БПЛА має радіопередавач, який забезпечує зв'язок із наземним обладнанням.

Літаки з дистанційним управлінням відносяться до категорії безпілотних літальних апаратів. Усі безпілотні літальні апарати, незалежно від того, управляються вони дистанційно, повністю автономні або комбіновані, підпадають під дію положень статті 8 Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, підписаної в Чикаго 7 грудня 1944 року та включеної до Асамблеї Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО).

Жоден безпілотник не може літати безпілотним літаком над територією Договірної Держави, крім спеціального дозволу цієї Держави та відповідно до умов цього дозволу. Кожна держава-учасниця зобов'язується забезпечити, щоб експлуатація таких безпілотних літальних апаратів у районах, відкритих для цивільних літаків, усувала таку небезпеку для цивільних літаків [1].

Дистанційно керовані авіаційні системи (RAS) - це нова частина авіаційної системи в цілому, вивчення, визначення та остаточна інтеграція якої в даний час проводиться ІКАО, державами та галузевими організаціями. Ці системи, засновані на останніх розробках авіаційних технологій, можуть відкрити нові та розширити існуючі цивільні/комерційні програми та підвищити безпеку польотів та ефективність усієї цивільної авіації.

З точки зору ІКАО, об'єктивне врахування особливостей вирішення питань безпіотної авіації полягає у забезпеченні фундаментальної міжнародної нормативної бази за допомогою стандартів та рекомендованих практик (SARP), з допоміжними процедурами для аеронавігаційного обслуговування (PANS) та керівними матеріалами, щоб підтримати рутинну роботу RAS по всьому світі безпечним, гармонізованим та безперебійним способом, у порівнянні з тим, що стосується пілотованих операцій. Одним із важливих факторів ефективності виробничо-господарського комплексу України є розробка дистанційно керованих літальних систем. Такі системи можуть ефективно вирішувати широкий спектр проблем - від сільськогосподарських завдань до моніторингу довкілля, стану трубопроводів, захисту державні кордони тощо. Світовий досвід використання RAS підтверджує їх високу ефективність, рентабельність та доцільність збільшення їх частки в загальній структурі як цивільної, так і військової авіації [2, с. 2].

Теоретичне дослідження та розробка власних дистанційно керованих систем літальних апаратів, необхідного обладнання, всеосяжних національних нормативних актів щодо його застосування, розвиток міжнародного співробітництва та координації з питань регулювання RAS є важливим для України, адже включає повний цикл розробки, виробництва, експлуатації повітряних суден, навчання авіації спеціалістів і має значний потенціал для розробки, виробництва та експлуатації власних дистанційно керованих літальних систем, а також для експорту їх за кордон.

Більшість авіаційних робіт виконуються у сільському господарстві, будівництві, охороні навколишнього середовища, охороні здоров'я, повітряних пошуках мінеральних ресурсів, вивчення земних і водних поверхонь, боротьба з повенями, нафтогазова промисловість, протипожежна охорона, участь у ліквідації наслідків стихійних лих та

техногенних катастрофах, для внутрішніх справ поле та ін.

У той же час економічна ефективність дистанційно керованих систем літаків для цих завдань в порівнянні з класичними пілотованими літаками набагато вище, що підтверджує актуальність створення власних експериментальних RAS на базі двомоторного безпілотного літального апарату, обладнаного сучасним наноінженерним обладнанням з управлінням на основі нових інформаційних технологій. Виконання робіт у цій галузі забезпечує комплексний підхід до створення та використання RAS [3, с. 139].

Таким чином, можна зробити висновок, дистанційно керовані авіаційні системи є досить новою з боку законодавчого регулювання, але перспективною частиною авіаційної системи. Національними пріоритетами застосування власних безпілотних літальних систем є експлуатація у різних галузях економіки та у військовій справі.

Україна – одна з небагатьох країн, що має потужний повітряно-промисловий потенціал. Розвиток секторів повітряного проектування дозволить подолати відставання у створенні, виробництві та експлуатації конкурентоспроможних безпілотних літальних систем.

Література

1. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#Text

2. Manual on remotely piloted aircraft systems (RPAS). Doc. 10019/AN 507. 1-ed. Canada, Montreal: ICAO, 2015. 190 p.

3. Харченко В.П., Прусов Д.Е. Реалізація комплексного підходу до розробки дистанційно керованих авіаційних систем у Національному авіаційному університеті. *Комп'ютерні й інформаційні мережі і системи. Автоматизація виробництва*. Праці Одеського політехнічного університету, 2013. Вип. 3(42). С. 138-141.

УДК 340.061.1 (043.2)

Мартинюк П.Р., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Токарева К.С., к.ю.н., доцент

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАВОВІ ПРИНЦИПИ У ВІТЧИЗНЯНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Сучасна Україна прагне не тільки вступити в сам Європейський Союз (далі – ЄС), але й використовуючи досвід та правові принципи країн виправити прогалини вітчизняного законодавства. Існують різні види